

Projektrapport

På forkant med fravær

-en tidlig og helhedsorienteret skolefraværsindsats i Norddjurs

INDHOLD

INDLEDNING	3
SAMMENFATNING OG PERSPEKTIVERING	4
BESKRIVELSE AF PROJEKTET	5
Organisering	6
Indsatsmodel	6
SAGER	8
Sagsantal	8
Sagslængde	9
Indstillingskoler	9
Visitationstidspunkt	10
MÅLGRUPPE	11
RESULTATER	12
Skolefravær	14
Elevtrivsel	15
Forældertrivsel	21
Hurtig Indsats	24
Kompetenceudvikling af lærere/pædagoger, ledere og SFO	24
INDSATSENS LANGTIDSEFFEKTER	25
RETNINGSLINJER FOR REGISTRERING OG HÅNDBLING AF SKOLEFRAVÆR	26
KOMMUNIKATION	27
FORANKRING	28
Kvalitativ evaluering og egen survey	28
DELING AF RESULTATER	31
BILAGSOVERSIGT	33

”Når vi hører om nogle forældre, der brokker sig over kommunen, kommunen og kommunen. At det er så ringe alt det der.

Så bruger vi os selv og siger åbent; vi har fået en fantastisk hjælp.”

Citat fra forælder

INDLEDNING

Deltagelse er en forudsætning for at være en del af det fællesskab, som den danske folkeskole udgør. Skoleelever med forhøjet fravær er i risiko for at miste dette fællesskab og dermed muligheden for at spejle sig og danne sig selv i samspil med jævnaldrende. Det er særligt et problem for de børn og unge, der befinder sig i udsatte positioner, eller som har et svagt socioøkonomisk udgangspunkt i forvejen.

Skolefravær er ikke kun en belastning for det enkelte barn, men også en belastning i hjemmet, hos forældre og i barnets skole. Samtidig er skolefravær en tung økonomisk omkostning for samfundet. Elevernes fravær hænger ofte sammen med, hvordan eleverne trives i skolen, samt hvor godt de klarer sig fagligt. Fravær kan have stor betydning for, hvordan klassen fungerer fagligt og socialt, og det har stor betydning for familielivet i hjemmet.

'På forkant med fravær' bygger på erfaringer fra et skolefraværprojekt, støttet af Socialstyrelsen i 2019, hvor Norddjurs Kommune sammen med otte andre kommuner og Region Midtjylland arbejdede med tidlig opsporing og forebyggende arbejde blandt børn og unge, der udviser problematisk eller begyndende skolefravær. Projektet viste et stort potentiale for at nedsætte skolefravær gennem en vidensbaseret og systematisk indsats, men også, at der i Norddjurs Kommune var et behov for en forstærket indsats med særlig fokus på inddragelse af forældre og elever.

I Norddjurs Kommune var elevernes gennemsnitlige fravær, samt andelen af elever med mere end 10 procent fravær, højere end landsgennemsnittet forud for projektet.

'På forkant med fravær's' vision er:

"At skabe en indsats målrettet børn med fravær eller tegn på kommende fravær, hvor kommunens afdelinger samarbejder om at inddrage hele familien i arbejdet med at styrke barnets og dermed hele familiens trivsel."

Tak til Den A. P. Møllerske Støttefond, som med en donation på 3.374.000 kr. muliggjorde projektet.

Projektrapporten er valideret af Anne Krøger, adjunkt, ph.d. EVU Skole, undervisning og læring, VIA University College og Marie Brink, udviklingskonsulent og projektleder, EVU Projektudvikling, VIA University College

SAMMENFATNING OG PERSPEKTIVERING

I denne rapport samles der op 'På forkant med fraværs' projektmål og de resultater, vi har opnået gennem den toårige projektperiode. Projektets langtidsvirkning vurderes en gang årligt, i tre år efter projektafslutning, hvor der samles op på centrale projektmål.

'På forkant med fravær' er blevet en kendt indsats på skolerne i Norddjurs Kommune. Alle folkeskoler og to ud af tre friskoler har indstillet børn til indsatsen. I alt 152 børn har været en del af 'På forkant med fravær' i projektperioden.

Fælles for børnene er, at de har en så dårlig trivsel, at det i høj grad påvirker deres dagligdag. De har modstand mod at komme i skole og langt de fleste har også skolefravær.

Hovedformålet med projektet har været at se et fald i skolefraværet i Norddjurs Kommune. Ved projektafslutning er det stadig for tidligt at se, om vi med projektets fokus på bl.a. tidlig opsporing af elever i mistrivsel, kompetenceudvikling af ledere, lærere og pædagoger på skolerne samt den tidlige forebyggende indsats, lykkes med målet. I kommunens folkeskoler har børnene i gennemsnit et lidt lavere fravær end landsgennemsnittet, men der er for mange, der har et for højt skolefravær. Coronapandemien har haft stor indflydelse på elevers skolefravær i Danmark. I Norddjurs ser vi efterfølgende ikke et så stort fald i andelen af børn med et højt fravær, som på landsplan. Det har vi et stort fokus på.

Trivsel er en forudsætning for, at børn kommer glade i skole. Med projektet lykkes vi i høj grad med at få børnene tilbage i trivsel. De børn, der er afsluttet i projektet, har en trivsel som børn i enhver skoleklasse i Danmark.

Skolemodstand og fravær påvirker hele familien. Forældre til børn i 'På forkant med fravær' har ved opstart en lavere trivsel end gennemsnitsbefolkningen og ca. hver syvende vurderes i høj risiko for depression/stress. Ved afslutning af indsatsen har forældrene en markant bedre trivsel. Vi ser en indsats målrettet børnene i et bredere perspektiv på tværs af kommunes afdelinger.

'På forkant med fravær' er en hurtig indsats, hvor sagen er i gang inden for godt 3 uger efter indstilling. Forældrene oplever, at indsatsen er hurtig i gang, når de er blevet visiteret, men flere giver udtryk for, at de burde være indstillet tidligere. Vi har en fortsat opmærksomhed på at sikre den tidlige opsporing af elever med skolemodstand og fravær på skolerne gennem bl.a. kompetenceudvikling, PPR tættere på praksis og nye kommunale retningslinjer for registrering og håndtering af skolefravær.

Årsagerne til børnenes skolemodstand og fravær er mangfoldige, hvilket tilgodeses af indsatsens design. Forældre og fagprofessionelle peger på, at de individuelt tilrettelagte indsatser virker. Samtidig gør den faste struktur, at skolerne oplever indsatsen som struktureret.

Tovholderrollen vurderes af alle parter til at være afgørende. Alle sager får tildelt en tovholder fra skolefraværsteamet, som koordinerer og faciliterer en fælles forståelse af problemerne og indsatsernes fremdrift. Tovholder er i tæt dialog med forældre og barn, og opleves som en stor støtte af forældrene. Skolens lærere og ledere vurderer tovholderen som afgørende.

Børneinddragelse har været central i indsatsen og der er undervejs blevet udviklet og eksperimenteret med, hvordan børn inddrages trygt og i "øjnehøjde". Forældre giver udtryk for, at de har været overraskede over, hvad deres barn har kunnet bidrage med. Flere har en oplevelse af, at deres barns perspektiv, fra barnet selv, har været afgørende for skolens forståelse af problemernes omfang.

Inddragelse af børnene har bidraget til en bedre afdækning af og forståelse for problemerne og iværksættelse af indsatser som både børn, forældre og skole har forståelse for og bakker op om.

Der vil fortsat være et stort fokus på den gode børneinddragelse på tværs af kommunens afdelinger, så fagprofessionelle oplever sig rustet til at have børnene med i deres egne sager.

Projektets krav til dataindsamling og kommunikation har skærpet indsigten i den værdi, det tilføjer. Data har gjort det muligt, at se om det vi gør virker, men også at kommunikere resultaterne og indsatsernes effektivitet tydeligere. Det har været medvirkende til, at 'På forkant med fravær' er bredt kendt i kommunen, også politisk.

'På forkant med fravær' fortsætter foreløbig året ud, og det er hensigten, at Norddjurs Kommune fortsat skal have en tidlig forebyggende indsats målrettet skolemodstand og fravær, der hviler på erfaringerne fra 'På forkant med fravær'. Projektet har tydeliggjort, at der også er behov for en indsats til børn med tunge fraværsproblematikker. Både for at sikre et målrettet tilbud til børnene og deres familier, men også for at kunne dedikere en tidligt forebyggende indsats, til de tidligt forebyggende sager, så Norddjurs Kommune kommer 'på forkant med fravær'.

BESKRIVELSE AF PROJEKTET

'På forkant med fravær' primære målgruppe er elever i 0.- 10. klasse med begyndende skolefravær eller modstand mod at komme i skole. De sekundære målgrupper er ledere og medarbejdere i skolerne samt elevernes forældre og andre pårørende. Hovedformålet er, at skolefravær blandt elever i Norddjurs skal falde.

'På forkant med fravær' består af tre ben, der alle skal understøtte opfyldelsen af projektets formål:

1. Systematisk model for tidlig og relevant indsats

I kraft af den systematiske model skal projektet vurdere og iværksætte en tidlig og relevant indsats til børn med begyndende skolemodstand og begyndende mistrivsel/lettere psykiske vanskeligheder. På den måde skal projektet styrke målgruppens trivsel, læring og udvikling. Indsatserne er målrettet både elever og forældre.

2. Kulturændring gennem tværsektorielt samarbejde

Indsatsen skal foregå tværsektorielt og styrke sammenhængende og ensartet kvalitet i indsatser for målgruppen. Ønsket er desuden at skabe en hensigtsmæssig ressourceudnyttelse samt inddragelse af barnet, forældre eller andre pårørende.

3. Kompetenceudvikling af ansatte på skoleområdet

Lærere, pædagoger og ledere i skolen skal kompetenceudvikles inden for blandt andet tidlig opsporing, tværfagligt samarbejde samt viden og redskaber til at inddrage børnene i arbejdet.

'På forkant med fravær' løb over en toårig periode fra 1. maj 2022 til 30. april 2024¹. 22 børn med en aktiv sag i Norddjurs Kommunes tidligere skolefraværprojekt, blev en del af 'På forkant med fravær'. Projektets dataindsamling (SDQ og WHO5) er ikke fulgt i disse sager.

¹ Opstarten blev forsinket to måneder ift. projektbeskrivelsen.

Organisering

'På forkant med fravær' er et tværorganisatorisk samarbejde på tværs af afdelinger og skoler i Norddjurs Kommune. En del af målet med samarbejdet har været at skabe en kulturændring, hvor fagpersonale fra forskellige afdelinger, i højere grad end tidligere, inddrager og bringer hinandens fagligheder og kompetencer i spil i arbejdet med skolefravær.

'På forkant med fraværs' løbende udvikling og drift er varetaget af projektgruppen, bestående af projektleder og fire tovholdere fra Trivsel og Læring, PPR (skolefraværsteamet).

En styregruppe bestående af ledere fra Skole- og Dagtilbudsafdelingen, Børne- og Familieafdelingen, UngNorddjurs, folkeskoler og Fondsrådgiver fra Den A. P. Møllerske Støttefond, har, på seks møder i projektperioden, sikret fremdrift i overensstemmelse med projektets formål.

Oversigt over rolle og opgavefordeling

Skole- og Dagtilbudsafdelingen, Trivsel og Læring (PPR)

- Projektejer og projektledelse
- Medlem af skolefraværsteam: Fire tovholdere (to specialvejledere og to psykologer)
- Medlem af styregruppe: Skole- og dagtilbudschef, leder af Trivsel og Læring samt projektleder
- Medlem af projektgruppe: Projektleder, tovholdere fra skolefraværsteamet samt administrativ medarbejder

Børne- og Familieafdelingen

- Medlem af skolefraværsteam: En socialrådgiver og en tidlig fremskudt rådgiver
- Medlem af styregruppe: Leder af Børne- og Familierådgivningen samt leder af Forebyggelse og Tidlig Indsats

Skoler i Norddjurs Kommune

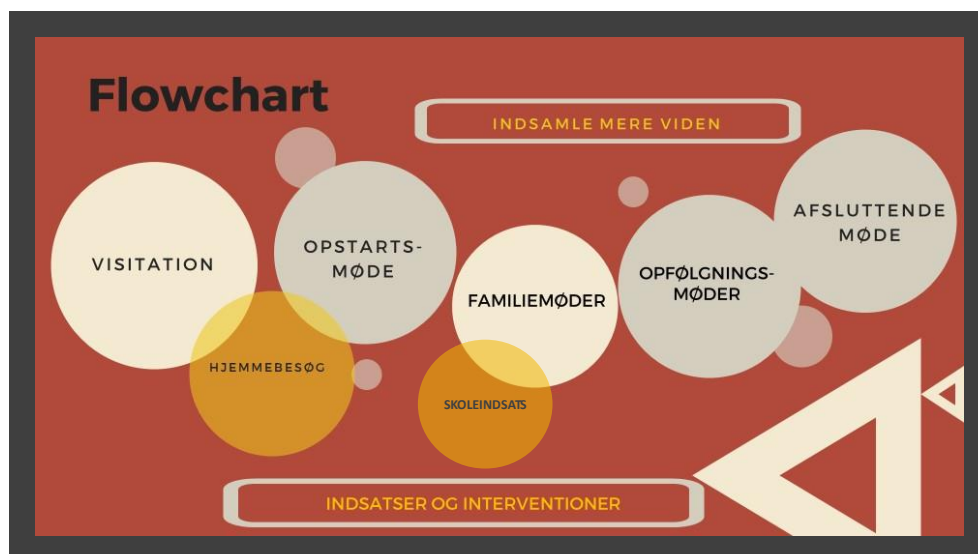
Folkeskolerne Søren Kanne Skole (afdeling Vestre, Søndre, Østre og Toubro), Børneby Midt (Glesborg Skole), Børneby Nord (Allingåbro Skolen, Langhøjskolen, Rougsøskolen), Auning Skole, Anholt Skole samt friskolerne Norddjurs Friskole, Min Friskole og Friskolen i Gjerrild.

- Deltagelse i møder om enkeltsager: lærere/pædagoger og ledere tilknyttet skoler og SFO
- Medlem af projektets styregruppe: Aftaleholder fra en af kommunens folkeskoler samt to afdelingsledere.

Indsatsmodel

Skolefravær er en kompleks problemstilling, hvor hjem, skole og barnet selv skal inddrages. Derfor er der i modellen lagt vægt på, at de indsats, der bringes i spil, ikke retter sig snævert imod barn eller familie, men også rettes imod skolen og de faglige og sociale fællesskaber, som barnet er en del af. Alle sager følger det samme flowchart (figur 1), men indsatsene er individuelt tilrettelagt.

Figur 1. Flowchart for alle sager i 'På forkant med fravær'.

Visitation

Elever indstilles til en indsats i 'På forkant med fravær' gennem skolen. Ud over skolen, kan forældre, sundhedsplejen mf. foreslå indstillingen. Indstillinger behandles på et ugentligt visitationsmøde. Alle sager får tilknyttet en tovholder fra skolefraværsteamet, som koordinerer og faciliterer en fælles forståelse af problemerne og indsatsernes fremdrift.

Hjemmebesøg

Tovholder tilbyder familien et hjemmebesøg, hvor forældre og barn, i trygge rammer, kan dele deres perspektiv på problemerne og hvor de sammen forbereder opstartsmødet på skolen.

Opstartsmøde

Opstartsmødet holdes på skolen med alle relevante deltagere; forældre, evt. barn, lærer, afdelingsleder og tovholder fra skolefraværsteam samt eksempelvis bedsteforælder, familiebehandler eller UU-vejleder, afhængig af sagen umiddelbart kalder på. På mødet udarbejdes en fælles forståelse af årsagen til skolemodstanden/fraværet ved hjælp af Alan Carrs Case-formuleringsmodel (version af).

Hvis der er behov for yderligere indblik i hvilke problematikker, der kan ligge bag skolemodstanden/fraværet anvendes spørgeskemaerne BASC (Behavior Assessment System for Children) og/eller SRAS-R (School refusal Assesment Scale-revised)²

Familie møder, skoleindsats, opfølgingsmøder

Møder og indsatser iværksættes individuelt ud fra sagens behov. Indsatserne følges tæt, og tovholder følger op mellem møder.

Det er meget forskelligt, hvilke indsatser der iværksættes i sagerne. Skoleindsatser kan f.eks. være ekstra tæt skole-hjemsamarbejde med daglig eller ugentlig kontakt, samtaler med ressourceperson (f.eks. lærer eller AKT), fokus på struktur, genkendelighed og forudsigelighed for klassen/eleven, indsats i forhold til klassemiljøet f.eks. tydelige regler for klassen, deltagelse på mindre hold (melleform) i nogle timer. Derudover kan der være indsatser, der

² BASC og SRAS-R anvendes ikke på alle visiterede elever, da de øvrige redskaber i de fleste tilfælde vurderes gode og tilstrækkelige.

retter sig mod f.eks. ordblindhed eller faglige udfordringer, iboende psykiatri, samt hjælp til familien.

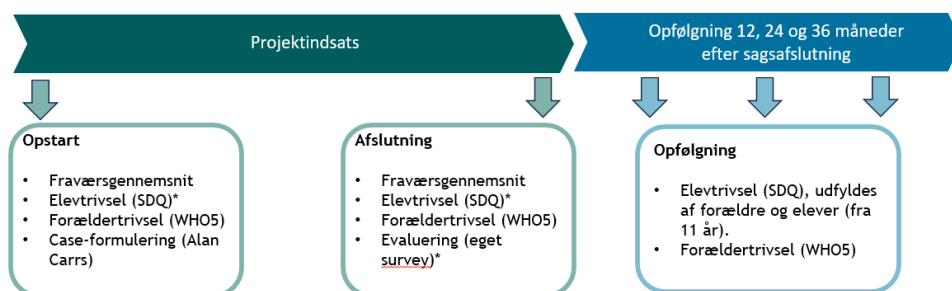
Afsluttende møde

Sagen afsluttes, når der er fremskridt i barnets trivsel, skolemodstand/skolefravær samt en fælles forståelse af problematikkerne og relevante indsatser. Tovholderrollen overdrages, ofte til skolens afdelingsleder, for at sikre fortsat opfølgning.

Dataindsamling

På hver sag indsamles systematisk data om barnets fravær og trivsel, forældrenes trivsel samt oplevelsen af indsatsen. Derudover indsamles viden om årsagen til skolemodstanden/fraværet gennem caseformuleringen og det løbende samarbejde i sagen (figur 2). Under afsnittet 'Resultater' uddybes de enkelte dataindsamlinger. Der følges op på barnets og forældrenes trivsel i alle sager 12, 24 og 36 måneder efter sagsafslutning for at følge indsatsens langtidsvirkning.

Figur 2. Oversigt over dataindsamling pr. sag.

* Spørgeskema udfyldes af forældre, lærere og elever (fra 11 år).

Dataindsamlingen har været en lærerig proces, da værktøjerne til måling af elev- og forældertrivsel har været nye i afdelingen. Det har fra start været et fokusområde at implementere dataindsamlingen og analysere data, så resultaterne har været meningsgivende og brugbare i praksis.

SAGER

Sagsantal

I projektbeskrivelsen estimeres det, at 240 børn og deres forældre vil have brug for projektets indsatser. Estimatet blev, på baggrund af de aktuelle indstillinger til indsatsen og tovholderkapacitet, nedjusteret til 180 midt i projektperioden.

'På forkant med fravær' har fået indstillet 173 børn, hvoraf 152 er blevet visiteret til en indsats i 'På forkant med fravær'³. I 18 tilfælde blev det vurderet, at barnet ikke var i målgruppen og at

³ Inklusiv 22 elever fra Norddjurs Kommunes tidligere skolefraværsindsats.

sagen blev varetaget bedre i et andet tilbud. En hyppig årsag til at en sag er blevet afvist i visitationen er, at barnet har langvarigt skolefravær eller der er problematikker, der rækker ud over indsatsen. I tre tilfælde har familien, efter visitationen, trukket deres ønske om en indsats tilbage.

I projektet indgår 22 børn, som er visiteret til, men ikke afsluttet, i Norddjurs Kommunes tidligere skolefraværsindsats. Indsatsens opbygning svarer til 'På forkant med fravær', men dataindsamlingen ved opstart var anderledes. Der forligger ikke SDQ (elevtrivsel) eller WHO5 (forældertrivsel) i disse sager.

Målgruppen har været et tilbagevendende omdrejningspunkt i projektet. I perioder hvor der har været overkapacitet i indsatsen, er der visiteret børn med et længerevarende skolefravær, end hvad der kan betegnes som tidligt forebyggende. Det har ligeledes ikke altid været muligt at vurdere omfanget af børnenes skolemodstand på visitationen. Nogle sager har, efter opstart, vist sig at være meget omfattende og ikke tidligt forebyggende. Derudover har der været en opmærksomhed på, at skolerne, særligt i projektets tidlige fase, ikke i tilstrækkelig grad har indstillet børn, før skolefraværet var tydeligt. Det har vist vigtigheden af kompetenceudvikling på skolerne samt en vedvarende opmærksomhed på indsatsen blandt lærere og ledere. Med afsæt i de konkrete indstillinger, har der igennem projektperioden været løbende dialog med skolerne om målgruppen og indsatsen, ligesom projektets psykologer og specialvejledere har været til rådighed for sparring f.eks. ved tvivl om et barn var i målgruppe for indsatsen.

Derudover har projektet udbredt kendskabet til indsatsen gennem andre relevante kommunale medarbejdere, praktiserende læger samt gennem informationsmateriale og kommunikation på sociale medier og i lokalepressen. Flere forældre er herigennem blevet opmærksomme på indsatsen, og har derefter været i dialog med projektet og skolen om indstilling til indsatsen.

Det estimerede sagsantal på 180 elever er ikke nået i projektperioden, men alle indstillede elever i målgruppen, har fået tilbudt en indsats i 'På forkant med fravær'.

Der vil fremadrettet være en fortsat opmærksomhed på tidlig opsporing af skolemodstand og fravær samt indstilling til en hurtigt forebyggende indsats. Derudover er der fokus på en indsats målrettet elever med længerevarende skolefravær.

Sagslængde

Ved projektafslutning var 75 sager afsluttet. Den gennemsnitlige sagslængde i de afsluttede sager var 282 dage (median 262 dage). Den korteste sag var på 59 dage og den længste 700 dage.

Indstillingsskoler

Norrdjurs Kommune har fem folkeskoler; Børneby Nord (tre afdelinger), Børneby Midt, Auning Skole, Anholt Skole og Søren Kanne-skole (fire afdelinger). Derudover er der tre friskoler i Kommunen; Min Friskole, Norrdjurs Friskole, Friskolen i Gjerrild. Det samlede elevtal i folkeskolen og 10. kl. i Norrdjurs Kommune er 2614⁴ 5. 432 børn fra Norrdjurs Kommune går på en af de tre friskoler beliggende i kommunen.

Som det ses i figur 3, har alle folkeskoler fået visiteret børn til 'På forkant med Fravær'. Søren Kanne-skole afd. Toubro har, som den eneste folkeskoleafdeling, ikke børn, der er visiteret til

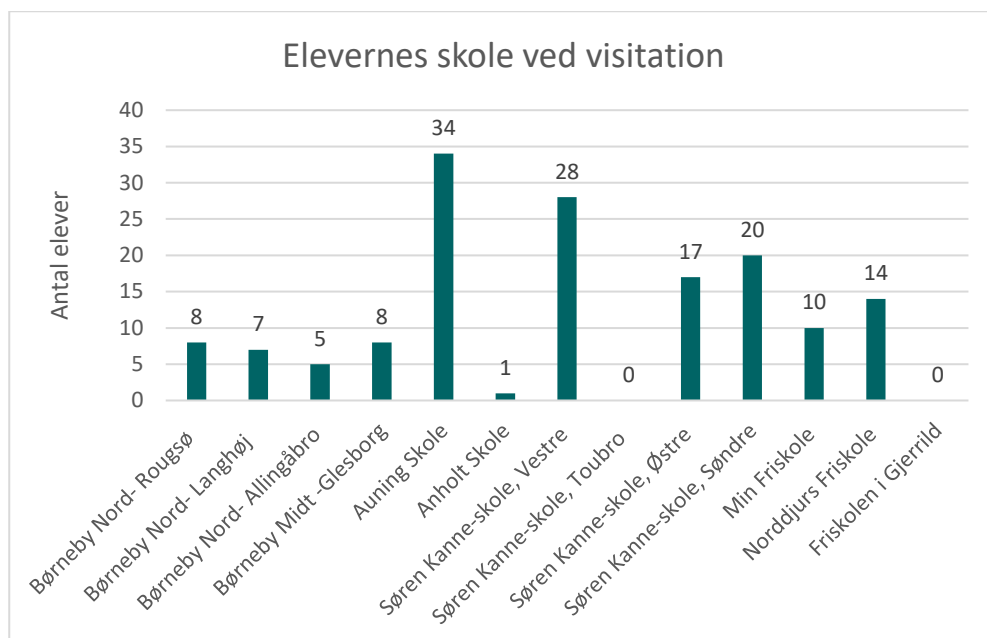
⁴ Elevtallet inkluderer kun elever fra 10. klasse bosiddende i Norrdjurs Kommune.

⁵ Elevtal pr. 10/4-2024.

indsatsen. Afdelingen er lille, og adskiller ved at have anden struktur for AKT-indsatsen, som gør det muligt, at iværksætte en hurtig lokal indsats.

To af de tre friskoler beliggende i kommunen har børn, der er visiteret til 'På forkant med fravær'.

Figur 3. Antal børn pr. skoleafdeling visiteret til 'På forkant med fravær'.

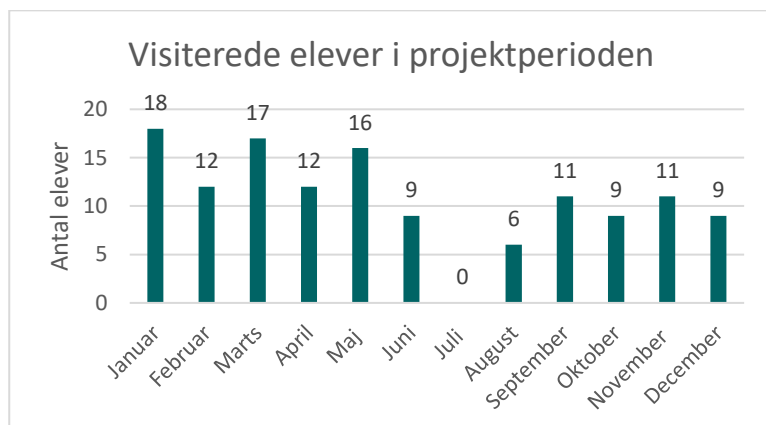

Visitationstidspunkt

Skolerne har fra projektstart indstillet børn til indsatsen. I 2022, svarende til projektets første 8 måneder, var der i gennemsnit 6,0 visiterede sager pr. måned. I 2023 (12 projektmåneder) var der i gennemsnit 4,4 sager pr. måned og i 2024 (4 projektmåneder) var der i gennemsnit 7,3 sager pr. måned⁶. Som det ses af figur 4, er der visiteret flere elever i andet skolehalvår.

⁶ Set over hele perioden inkl. ferier. Data er uden de 22 sager visiteret før projektstart.

Figur 4. Visiterede elever, fordelt på visitationsmåned, i hele projektperioden.

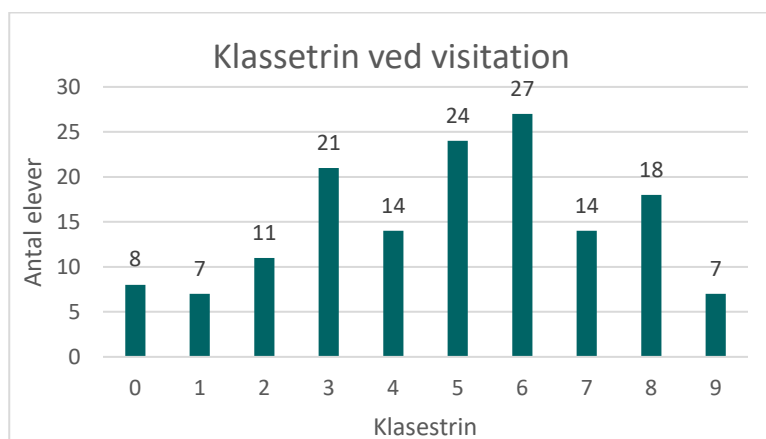

MÅLGRUPPE

'På forkant med fravær' primære målgruppe er elever i 0.- 10. klasse med begyndende skolefravær eller modstand mod at komme i skole. Indsatsen er for elever, der går i folkeskole, friskole eller på 10KCD⁷ i Norddjurs Kommune.

Af de 152 elever i 'På forkant med fravær', er 47 procent drenge og 53 procent piger. Som det ses i figur 5, visiteres flest elever fra mellemtrinnet (43 procent). I indskoling og udskoling visiteres henholdsvis 31 og 26 procent af indsatsens elever.

Figur 5. Elevernes klasstrin ved visitation⁸.

Eleverne har ved opstart adfærds- og trivselsvanskeligheder, som i høj grad påvirker deres dagligdag og funktion. Kun 31⁹ procent af eleverne befinder sig inden for det, man definerer som normalområdet i forhold til trivsel målt med Strength and Difficulties Questionnaire (SDQ). Se mere om SDQ under afsnittet 'Resultater' side 14.

⁷ Norddjurs Kommunes 10. klasses tilbud (Viden Djurs).

⁸ Anholt Skole er ikke klasseopdelt. En elev fra "mellemste" fremgår ikke af figuren.

⁹ SDQ-data fra forælderbesvarelser.

28 procent af eleverne er i mistanke om indlæringsvanskeligheder eller psykiatri, eller har fået en diagnose, oftest autisme eller opmærksomhedsforstyrrelse (ADHD eller ADD).

Ved visitation forelå der en Pædagogisk Psykologisk Vurdering (PPV) på 18 børn (12 procent), og 14 børn (9 procent) var henvist eller udredt i børne- og ungepsykiatrien eller hos private aktører.

Som en del af den individuelle indsats i 'På forkant med fravær', fik yderlige 38 børn (25 procent) en PPV og 28 børn (18 procent) blev henvist Børne- og Ungepsykiatrisk Afdeling i Region Midtjylland.

Årsager til skolefravær

I hver sag har tovholderne, på baggrund samarbejdet med forældre, barn og skole, vurderet årsagerne til elevernes skolemodstand/fravær. Der er en mangfoldighed af årsager til elevernes skolemodstand/fravær fra uopdaget psykiatri, kognitive vanskeligheder, forhold i hjemmet f.eks. skilsmisse eller sygdom, dårligt klassemiljø og skolehjem-samarbejde og mange flere. Årsagerne danner baggrund for de individuelle indsatser, der sættes i værk i sagen.

RESULTATER

Projektmålene for fravær, elevtrivsel, forældertrivsel, hurtig indsats og kompetenceudvikling skal jf. projektbeskrivelsen anvendes til dokumentation af projektets indsatser i forbindelse med projektets gennemførelse. I figur 6 ses en kortfattet oversigt over projektmål og resultater.

Figur 6. Sammenfatning af projektets mål og resultater

Skolefravær 	Mål	Fraværgennemsnittet skal falde til under landsgennemsnittet. Andelen af elever med mere end 10% fravær skal falde til under landsgennemsnittet og med mere end 1,3%.
	Resultat	Norrdjurs Kommunes gennemsnitlige elevfravær ¹⁰ er på 7,1% og dermed under landsgennemsnittet på 7,2 procent. Andelen af elever med mere end 10 procents fravær er 22,5 % og dermed højere end landsgennemsnittet på 20,7%
Elevtrivsel og funktion 	Mål	SDQ-score for påvirkning af trivsel og funktion flyttes til normalområdet (SDQ-norm) ved afslutning.
	Resultat	83% af eleverne har ved afslutning en SDQ påvirkningsscore, der ligger i normalområdet for trivsel. Andelen er højere (bedre), end den danske norm på 80%.
Forældertrivsel 	Mål	Forældrenes trivsel forbedres med minimum 10% (målt med WHO5).
	Resultat	Mødrenes trivsel, målt med WHO5, forbedres med 29%, og fædrenes trivsel med 13% fra opstart til afslutning af indsatsen.
Hurtig indsats 	Mål	Indstilling til visitation ¹¹ : Højst 7 dage Visitation til hjemmebesøg: Højst 14 dage Visitation til opstartsmødet på skolen: Højst 21 dage
	Resultat	Indstilling til visitation: ca. 7 dage Visitation til hjemmebesøg: 17 dage i gennemsnit Visitation til opstartsmødet på skolen: 30 dage i gennemsnit
Kompetenceudvikling 	Mål	75% af kommunens lærerne, afdelingsledere og ledere kompetenceudvikles i løbet af projektperioden.
	Resultat	60% af kommunes lærere/pædagoger/SFO-personale samt ledere i skolen har deltaget i første del af projektets kompetenceudvikling. 58% af kommunes lærere/pædagoger samt ledere i skolen har deltaget i projektets afsluttende kompetenceudvikling.

¹⁰ Nyeste tilgængelige data for skolefravær er fra skoleåret 2022/23.

¹¹ I projektbeskrivelse står der "...fra indstilling og til kontakt til familien kun går en uge". Da familierne kontaktes umiddelbart efter visitationen, er visitationsdatoen anvendt.

Skolefravær

Projektmål - hovedmål

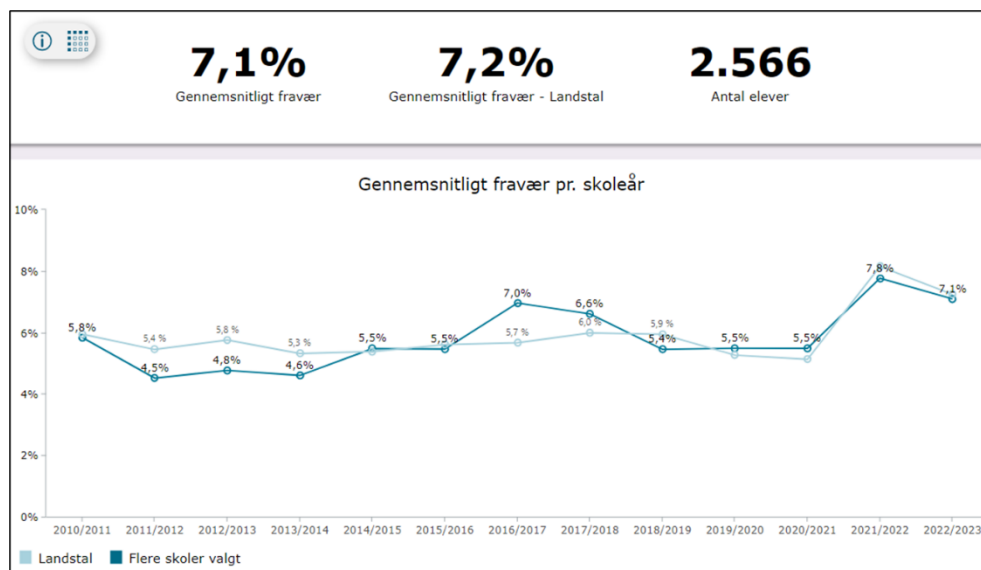
- *Fraværs gennemsnittet i Norddjurs Kommune skal falde til under landsgennemsnittet.*
- *Andelen af elever med mere end 10 procent fravær skal falde til under landsgennemsnittet og med mere end 1,3 procent (svarende til data fra 2019/2020).*

De nyeste tilgængelige data for elevfravær ved projektafslutning er fra skoleåret 2022/23. Elevernes skolefravær har været meget påvirket af Coronapandemien.

Norddjurs Kommunes gennemsnitlige elevfravær ligger i skoleåret 2022/23 på 7,1 procent og dermed under landsgennemsnittet på 7,2 procent. Andelen af elever med mere end 10 procent fravær er 22,5 procent og dermed højere end landsgennemsnittet på 20,7 procent (figur 7 og 8).

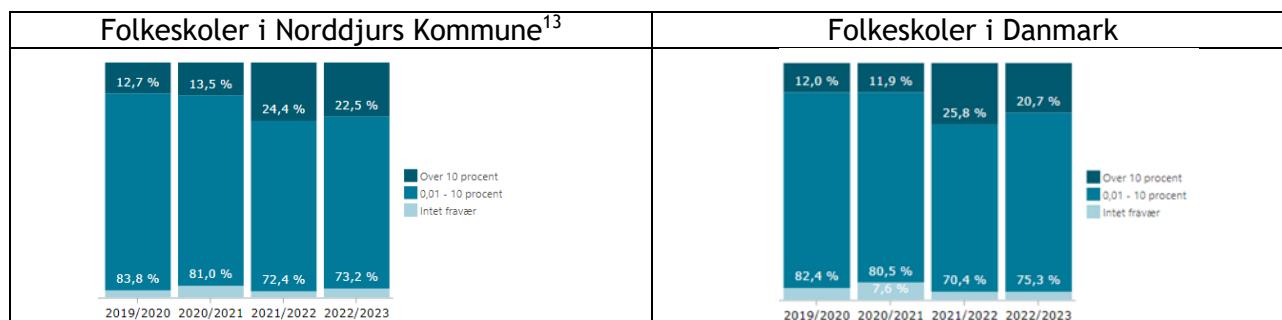
Det er tvivlsomt, at 'På forkant med fravær' i løbet af så kort tid, vil have en synlig effekt på det samlede elevfravær i kommunen. Der er en forventning om, at indsatsen, sammen med bl.a. kompetenceudviklingen af medarbejderne, på sigt vil have indflydelse på det samlede skolefravær. Skolefravær indgår i opfølgningen på projektets langsigtede effekter. Norddjurs Kommune har styrket fokus på årsagerne til, at for mange elever har et højt skolefravær.

Figur 7. Gennemsnitligt skolefravær, folkeskoler i Norddjurs Kommune¹² og i Danmark (Uddannelsesstatistik.dk).

¹² Auning Skole, Børneby Nord, Børneby Midt og Søren Kanne-skole. Anholt skole, der har 18 elever, indgår ikke i opgørelsen.

Figur 8. Andelen af elever med mere end 10 procent fravær (Uddannelsesstatistik.dk)

Elevtrivsel

Projektmål:

Score for påvirkning af trivsel og funktion flyttes til normalområdet (norm for SDQ) ved afslutning.

Projektmålet er præciseret ift. formuleringen i projektbeskrivelsen¹⁴.

Til at måle elevernes trivsel anvendes det validerede Strength and Difficulties Questionnaire (SDQ). SDQ giver viden om omfanget af problemer i barnets adfærd (problemscore) og problemernes indvirkning på barnets dagligdag og funktion (påvirkningsscore). SDQ udfyldes elektronisk ved opstart og afslutning af både børn (fra 11 år), forældre og lærer¹⁵. Spørgeskemaet til børnene sendes til forældrene, med en opfordring til, at barnet udfylder skemaet.

Projektets mål er knyttet til påvirkningsscoren, da den fokuserer på problemernes betydning for elevens dagligdag og funktion og dermed giver information om, hvordan indsatsen virker. I problemscoren indgår symptomer og personlige adfærdstræk, som kan være vanskelige at ændre gennem indsatsen.

Svarprocenter

Svarprocent opstart i alle sager¹⁶

- Forældre (n=118): 91%
- Lærere (n=96): 74%
- Børn 11+ år¹⁷: 66%

¹³ Auning Skole, Børneby Nord, Børneby Midt, Søren Kanne-skole. Anholt skole, med 18 elever, indgår ikke.

¹⁴ Projektmålet i projektbeskrivelsen er uklart beskrevet. Kategorierne svarer ikke til SDQ normscore-kategorierne og fokus er på elever, der flytter sig fra lav til høj trivsel, og ikke de mindre, men også væsentlige, ryk i trivsel.

¹⁵ SDQ besvares af den fagprofessionelle på skolen, der kender barnets bedst. Det er oftest en lærer.

¹⁶ Mulige besvarelser pr sag/respondentgruppe. Forældre og lærer/pædagog: 130 (i alt 152 sager hvoraf 22 er visiteret før projektopstart uden SDQ). Svarprocenten er beregnet på besvarelse af spørgsmål til SDQ påvirkningsscore.

¹⁷ Besvarelsesprocenten er udregnet i sager hvor SDQ er udfyldt. Den er forbundet med større usikkerhed, da der er 7 ud af 130 mulige sager, hvor SDQ ikke er udfyldt (i alt 152 sager hvoraf 22 visiteret før projektopstart uden SDQ) og hvor barnets alder er ukendt (kun data på klassetrin). Svarprocenten er beregnet på besvarelse af spørgsmål til SDQ påvirkningsscore.

Svarprocent ved opstart og afslutning i afsluttede sager¹⁸

- Forældre. Start (n=51): 93%. Slut (n=48): 87%
- Lærere. Start (n=43): 78%. Slut (n=41): 75%
- Børn 11+ år¹⁹. Start: 69%. Slut: 45%

Der er en lille overvægt af piger i de sager, hvor der er udfyldt SDQ.

Den lavere svarprocent blandt lærerne skyldes ofte årgangs-/skoleskift.

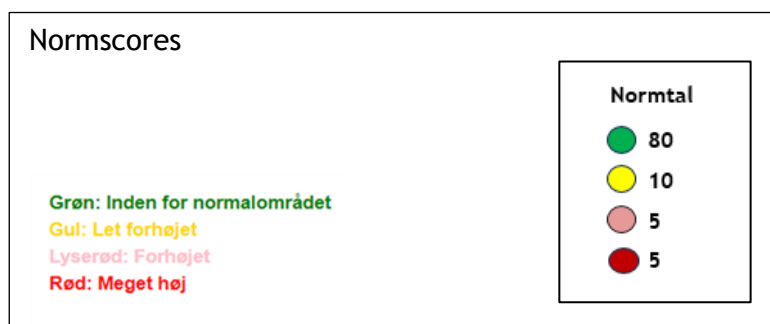
Vurdering af SDQ-svarprocenter

Metodecentret har været en værdifuld sparringspartner undervejs i projektet, i særdeleshed i implementeringen af SDQ. Projektet anvender Metodecentrets elektroniske SDQ-løsning.

Seniorrådgiver, cand.scient.pol, Marie Høstrup fra Metodecentret giver følgende vurdering af projektets SDQ-svarprocenter: *"De høje svarprocenter viser, at Norddjurs har formået at etablere en god proces for indsamling af SDQ og skabe engagement hos særligt forældrene. En svarprocent på 93 % for forældrene og 78 % for lærerne må betegnes som meget tilfredsstillende, særligt når vi sammenligner til lignende indsats²⁰. Den meget høje svarprocent for forældrene kombineret med at lærerne også har besvaret SDQ i knap 4 ud af 5 forløb, bidrager positivt til validiteten af resultaterne, fordi barnets trivsel vurderes fra flere perspektiver."*

Læsning af SDQ-graferne

SDQ-resultaterne præsenteres i en række grafer, hvor projektets resultater sammenholdes med danske normscores og normtal. Normscoren er udtryk for problemernes omfang og påvirkning. Normtallet er udtryk for fordelingen af scoren i normalbefolkningen (indenfor aldersgruppen), hvor 80 procent vil placere sig i 'normalområdet', 10 procent i 'let forhøjet', 5 procent i 'forhøjet' og 5 procent i 'meget høj'. Graferne er farvekodende efter nedenstående system.

¹⁸ Mulige besvarelser pr sag/respondentgruppe. Forældre og lærer/pædagog: 55 (i alt 75 sager hvoraf 20 er visiteret før projektopstart uden SDQ). Svarprocenten er beregnet på besvarelse af spørgsmål til SDQ påvirkningsscore.

¹⁹ Besvarelsesprocenten er udregnet ud fra de sager, hvor SDQ er udfyldt. Den er forbundet med større usikkerhed, da barnets alder er ukendt i sager uden SDQ-besvarelse. Svarprocenten er beregnet på besvarelse af spørgsmål til SDQ påvirkningsscore. Af tekniske årsager er antallet af børnerespondenter ikke angivet.

²⁰ Se fx

- Ramboll (2024). Model for samarbejde og indsatser til børn og unge med bekymrende skolefravær
- Johnsen, D.B. et al (2024). The Effectiveness of Modular Transdiagnostic Cognitive Behavioral Therapy Versus Treatment as Usual for Youths Displaying School Attendance Problems: A Randomized Controlled Trial. Res Child Adolesc Psychopathol (2024)

Børnenes trivsel ved opstart

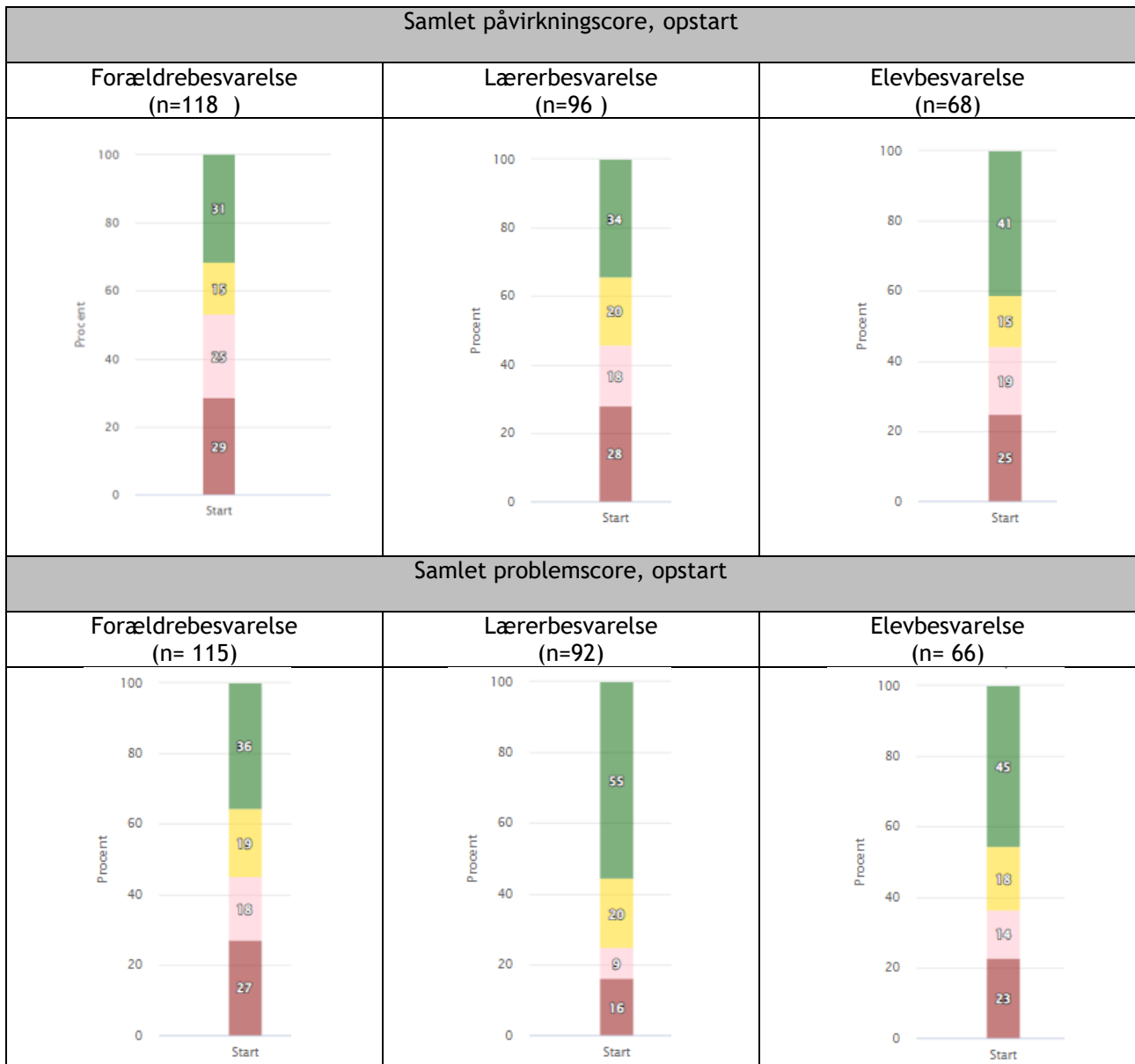
En stor del af børnene er i meget dårlig trivsel, når de starter i 'På forkant med fravær'. Ved opstart giver børn, forældre og lærere et næsten ens billede af, i hvor høj grad elevernes problemer påvirker deres trivsel og funktion (påvirkningsscore)(figur 9), hvilket også styrker resultaternes validitet.

I det følgende anvendes primært forældrenes SDQ-besvarelse til at beskrive resultaterne. Se bilag 1 for lærer og børnebesvarelser.

Som det ses i figur 9, viser forældrebesvarelserne, at 54 procent af børnene har en påvirkningsscore, der placerer dem i kategorien 'meget høj' (29%) eller 'forhøjet' (25%). Samtidig befinder kun 31 procent af børnene sig inden for det, man definerer som normalområdet i forhold til trivsel.

Lærerne vurderer omfanget af problemer i barnets adfærd (problemscore) lavere end børnene selv og deres forældre. Forældrebesvarelserne viser, at 45 procent af børnene har en samlet SDQ-problemscore, der placerer dem i kategorien 'meget høj' (27 %) eller 'forhøjet' (18 %). Kun 36 procent af eleverne ligger i 'normalområdet'.

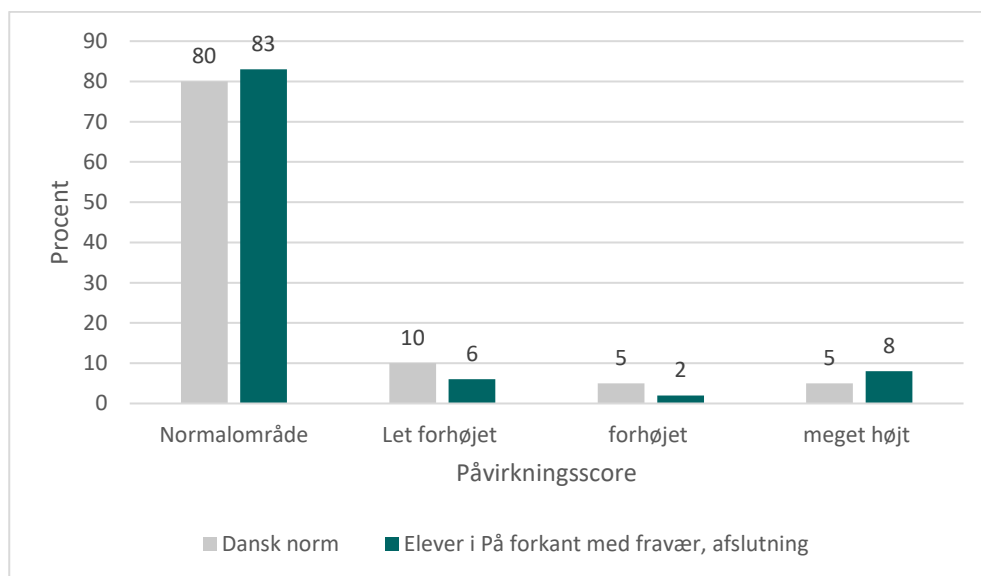
Figur 9. Fordelingen af børn ud fra deres samlede SDQ-score i relation til danske normtal, opstartsmåling.

Udvikling i elevernes trivsel

Resultaterne viser, at indsatsen i høj grad øger børnenes trivsel. Det er lykkedes at flytte børnenes påvirkningsscore, som er udtryk for problemernes indvirkning på børnenes dagligdag og funktion, så den afspejler fordelingen i en helt almindelig skoleklasse. Se figur 10 for fordelingen af påvirkningsscoren ved afslutning, sammenlignet med den danske norm.

Figur 10. Børnenes påvirkningsscore ved afslutning sammenlignet med den danske norm (forælderbesvarelser).

Som det ses i figur 11, stiger andelen af børn, hvis påvirkningsscore er inden for normalområdet fra 45 procent ved opstart til 83 procent ved afslutning. Samtidig reduceres andelen af børn med en meget høj påvirkningsscore fra at udgøre 24 procent ved opstart til at udgøre 8 procent ved afslutning.

Indsatsen reducerer ligeledes omfanget af problemer i børnenes adfærd betydeligt. Andelen af elever, hvis problemscore er inden for normalområdet, stiger fra 54 procent ved opstart til 74 procent ved afslutning. Samtidig reduceres andelen af elever med en meget høj problemscore fra at udgøre 16 procent ved opstart til at udgøre 7 procent ved afslutning.

Ud over den samlede problemscore opgøres scoren i fire dimensioner: Adfærdsmæssige symptomer, følelsesmæssige symptomer, hyperaktivitet/uopmærksomhed og vanskeligheder ift. jævnaldrende. Dimensionerne giver indblik i barnets styrker og udfordringer, der kan påvirke og påvirkes af skolemodstand og fravær. Som det ses i figur 11, er der positive udviklinger inden for alle fire dimensioner, men i særdeleshed indenfor følelsesmæssige symptomer og vanskeligheder med jævnaldrende.

Figur 11. SDQ-scores ved opstart og afslutning i afsluttede sager (forælderbesvarelser).

Forældertrivsel

Projekt mål

- *Forældrenes trivsel forbedres med minimum 10% målt gennem WHO5*
-

Der indsamles systematisk feedback på forældrenes trivsel igennem trivselsindekset WHO-5. WHO5 består af fem spørgsmål om, hvordan personen har følt sig tilpas i de seneste to uger og måler herved graden af positive oplevelser og kan anvendes som et mål for personers generelle trivsel og velfindende. WHO-5 ikke er et diagnoseværktøj, men kan betragtes som et termometer for trivsel.²¹

Det formodes, at skolefravær hos et barn vil påvirke forældrenes trivsel. Spørgsmålene i WHO5 knytter sig ikke til barnets skolemodstand eller fravær, hvorfor eventuel mistrivsel kan skyldes andre årsager.

WHO5 spørgeskemaet på papir, udleveres i forbindelse med første hjemmebesøg, og afleveres til tovholder ved næstkommende møde. Ved afslutning udsendes spørgeskemaet pr. mail. Her opfordres forældrene til at tage til billede af det udfyldte spørgeskema til tovholder, eller hvad de finder lettest.

Forældertrivsel indgår i opfølgningen af projektets langsigtede effekter.

Besvarelsesprocent

Opstart - alle sager ²²	
Mor	74 %
Far	57%

Afslutning - sager med besvarelse ved både opstart og afslutning ²³	
Mor	56 %
Far	29 %

Forældertrivsel ved opstart

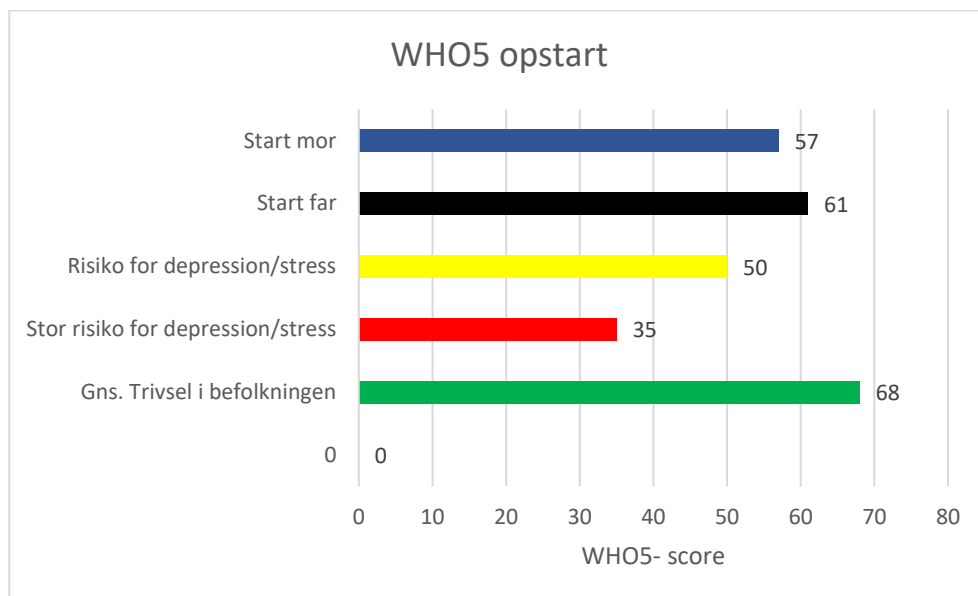
Forældrene har ved opstart en trivsel, der er lavere end den gennemsnitlige trivsel i befolkningen. Som det ses af figur 12 og 13, er trivselsscoren på gruppeniveau henholdsvis 57 for mødre og 61 for fædre. Af de 170 forældre, der har besvaret WHO5 ved opstart, har 29 procent en score, på eller under 50 svarende til cut-off-værdien for 'risiko for depression/stress' og 14 procent en score på eller under 35, som er cut-off-værdien for 'stor risiko for stress'. Forældre med en score på eller under 35 opfordres til at opsøge egen læge.

²¹ [Guide til WHO-5 \(sst.dk\)](#)

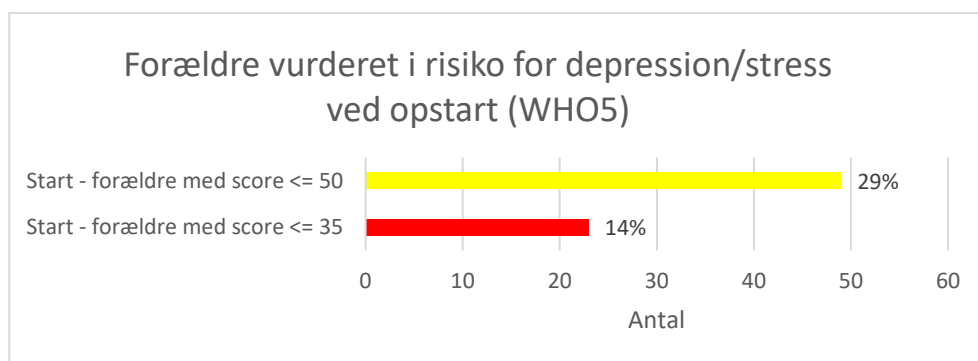
²² Antal mulige besvarelser start for hhv. fædre og mødre: 130 (i alt 152 sager hvoraf 22 er visiteret før projektopstart uden WHO5).

²³ Antal mulige besvarelser slut for hhv. fædre og mødre: 55 (i alt 75 afsluttede sager hvoraf 20 afsluttede sager er visiteret før projektopstart uden WHO5).

Figur 12. WHO5 scores ved opstart ift. cut-off-værdier og trivsel i befolkningen.

Figur 13. Forældre vurderet i risiko for depression/stress ved opstart (WHO5).

Ændring i forældertrivsel i projektet

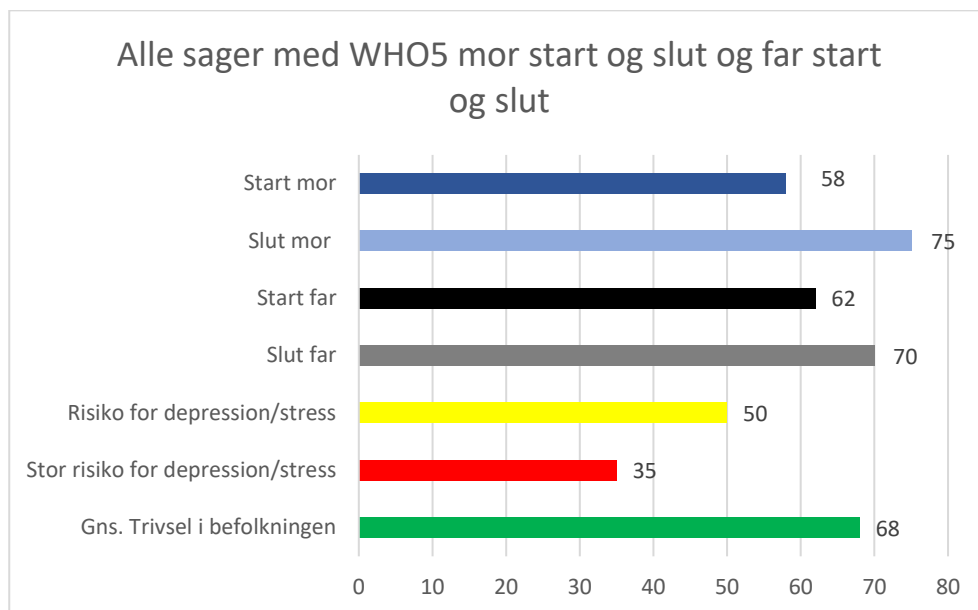
I de afsluttede sager er der 31 mødre og 16 fædre, der har udfyldt både start og slut skema. I 15 sager har begge forældre udfyldt skemaerne.

Med en besvarelsesprocent på 56 og 29 for henholdsvis mødre og fædre skal resultaterne tages med forbehold.

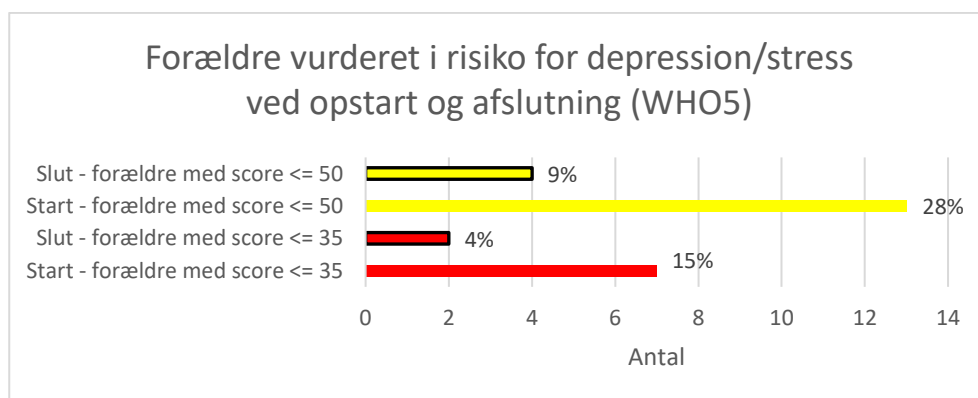
Ved afslutning er både mødrenes og fædrenes trivsel over den gennemsnitlige trivsel i befolkningen.

Som det ses af figur 14 og 15, er mødrenes trivsel forbedret med 29 procent (fra en score på 58 til 75) og fædrenes med 13 procent (fra 62 til 70). Ved start havde 28 procent af forældrene i de afsluttede sager en score på eller under 50, svarende til cut-off-værdien for 'risiko for depression/stress'. Ved afslutning er det 9 procent. Tilsvarende ses et fald fra 15 procent til 4 procent af forældre med en score på eller under 35, som er cut-off-værdien for 'stor risiko for stress'.

Figur 14. WHO5 scores ved opstart og afslutning ift. cut-off og trivsel i befolkningen.

Figur 15. Forældre, i afsluttede sager, vurderet i risiko for depression/stress (WHO5).

Hurtig Indsats

Projekt mål

- *Fra indstilling til visitation²⁴ går der højst en uge. Hjemmebesøg afholdes senest to uger efter visitation og opstartsmødet på skolen, senest 3 uger efter visitationen.*
-

Skolerne i Norddjurs kan løbende indstille børn til 'På forkant med fravær' gennem Trivsel og Lærings (PPR) almindelige indstillingsprocedure. Indstillingerne behandles på projektets kommende visitationsmøde. Der afholdes visitationsmøde hver mandag, bortset fra feriedage og ved arbejdspladsrelaterede aktiviteter. Visitationen består af skolefraværsteamet (Trivsel og Læring og Børne- og Familieafdelingen).

Indstillede sager visiteres på den kommende mandags visitationsmøde, dvs. højst en uge efter indstillingen. Forældrene kontaktes umiddelbart efter visitationen. Ud af de visiterede sager er 10 udskudt til næstkommende visitation (en uge). Tre pga. manglende oplysninger, syv pga. kapacitetsudfordringer i projektet.

Der går i gennemsnit 17 dage (median 14 dage) mellem visitation og hjemmebesøg og i gennemsnit 30 dage (median 23 dage) fra visitation til opstartsmødet på skolen²⁵.

Hovedårsagen, i de tilfælde hvor tidsmålet ikke holdes, er ferie, praktiske årsager i familien f.eks. at tilpasse møder i indsatsen med arbejde samt sygdom i familien.

Kompetenceudvikling af lærere/pædagoger, ledere og SFO

Projekt mål

- *Kompetenceudvikling af 75 procent af kommunes lærerne og afdelingsledere og ledere i løbet af projektperioden.*
-

Ved projektopstart og afslutning er der afholdt obligatoriske kompetenceudviklingsworkshop på alle folkeskoler. Skolernes SFO-personale er medtaget, da de er en vigtig personalegruppe med høj forælderkontakt. Friskolerne er blevet tilbudt de samme workshops.

60 procent²⁶ af folkeskolernes ledere, lærere og SFO-personale har deltaget i den første kompetenceudviklingsworkshop.

²⁴ I projektbeskrivelse står der "...fra indstilling og til kontakt til familien kun går en uge". Da familierne kontaktes umiddelbart efter visitationen, er visitationsdatoen anvendt.

²⁵ Data er uden de 22 sager visiteret før projektopstart. Manglende data på seks sager, hvoraf de tre er visiteret dagen før projektafslutning.

²⁶ Medarbejdertal på fast personale er indhentet på skolerne i januar 2023. Centrale data fra lønkontoret er fravalgt, da data inkluderer vikarer og medarbejdere på orlov.

På kommunens største folkeskole, Søren Kanne-skole, deltog kun nye ledere og nye medarbejdere i den kompetencegivende workshop. Det skyldes, at skolen havde været en del af Norddjurs Kommunes tidligere skolefraværsindsats, hvor kompetenceudvikling af medarbejderne også indgik. På de øvrige skoler deltog mellem 78 og 96 procent af lederne og medarbejderne. Friskolerne deltog ikke i den første kompetenceudviklingsworkshop.

58 procent af folkeskolernes ledere og lærere deltog i projektets afsluttende kompetenceudviklingsworkshop. Af praktiske årsager deltog SFO personalet ikke i denne workshop. Årsagen til den lavere deltagelse formodes at være, at skolerne oplever, at de er fortrolige med indsatsen og har opnået tilstrækkelig viden om skolefravær. En friskole deltog i den afsluttende kompetenceudviklingsworkshop.

Foruden kompetenceudviklingsworkshoppen er der afholdt kortere oplæg for personalet på de tre friskoler i kommunen, 10KCD (10. klasse i Norddjurs Kommune) og for lærerpraktikanter. Andre kommunale medarbejdere i Trivsel og Læring (PPR), Familiehuset, UngNorddjurs, Skoletandplejen og Skolesundhedsplejen mf. har ligeledes fået oplæg om skolemodstand/fravær og 'På forkant med fravær'.

INDSATSENS LANGTIDSEFFEKTER

Projektmål:

- *Der bliver målt på projektets effekter hvert år i tre år efter endt projektperiode med det formål at klarlægge de effekter for børnenes trivsel og udvikling, der først ses en årrække efter indsatsens gennemførelse. Målingen tager udgangspunkt i elevfravær, elevtrivsel og funktion og forældertrivsel.*
-

Der vil blive udarbejdet en årlig opfølgning og status til Den A. P. Møllerske Støttefond i henholdsvis december 2024, 2025 og 2026 med følgende data:

Fravær

Ved årsopfølgningerne gøres der status over skolefraværet på Norddjurs Kommunes folkeskoler sammenlignet med landsgennemsnittet for skoleårene²⁷ 2023/2024, 2024/2025, 2025/2026.

- Gennemsnitligt fravær
- Andelen af elever med mere end 10 procent fravær

Trivsel og funktion (SDQ)

Ved årsopfølgningerne gøres der status over de afsluttede forløb i indsatsen og indsatsens langtidsvirkning

- Udviklingen i børnenes trivsel og funktion (påvirkningsscore) i afsluttede sager visiteret i projektperioden (SDQ-slut)

²⁷ Skolefraværsdata for det afsluttede skoleår er tilgængelig i Uddannelsesstatistik i november.

- Opfølgning på børnenes trivsel og funktion (påvirkningscore) på alle afsluttede sager 1, 2 og 3 år efter sagsafslutning (forældre- og børnebesvarelser (+11år))²⁸

Forældretrivsel (WHO5)

- Ved årsopfølgningerne gøres der status over forældretrivsel, målt med WHO5, på alle afsluttede sager 1, 2 og 3 år efter sagsafslutning.²⁹

RETNINGSLINJER FOR REGISTRERING OG HÅNDTERING AF SKOLEFRAVÆR

Projekt mål:

- *Udarbejdelse af retningslinjer for tidlig og systematisk opsporing og håndtering af skolefravær og tegn på kommende fravær. Retningslinjerne skal efter endt projektperiode danne baggrund for arbejdet med fravær i hele kommunen og udgøre et fælles grundlag for arbejdet med og forståelsen af fravær på tværs af samarbejdspartnerne Børne- og Familieafdelingen, UngNorrdjurs³⁰, Skole- og Dagtilbudsafdelingen og på skolerne.*
-

Ved projektafslutning er fælles kommunale retningslinjer for registrering og håndtering af skolefravær under udarbejdelse. Retningslinjerne tager afsæt i erfaringerne fra På forkant med fravær og vil ud over den lovpligtige registrering af skolefravær inkludere systematisk opmærksomhed på tidlige tegn på mistrivsel og på forældrehenvendelser. Retningslinjerne tages i brug i skoleåret 2024/25.

Retningslinjerne lægger sig op ad Norrdjurs Kommunes strategiske samarbejde mellem Skole- og Dagtilbudsafdelingen og Børne- og Familieafdelingen om børn med behov for en særlig indsats samt implementeringen af Barnets Lov. UngNorrdjurs er involveret i kraft af at være bindeled til fritidslivet og del af mini-SSP.

²⁸ Der indsamles SDQ data årligt i tre år efter sagsafslutning, hvilket datamæssigt er mere korrekt end i tre år efter projektafslutning.

²⁹ Der indsamles WHO5 data årligt i tre år efter sagsafslutning, hvilket datamæssigt er mere korrekt end i tre år efter projektafslutning.

³⁰ UngNorrdjurs blev inkluderet som samarbejdspartner efter projektopstart.

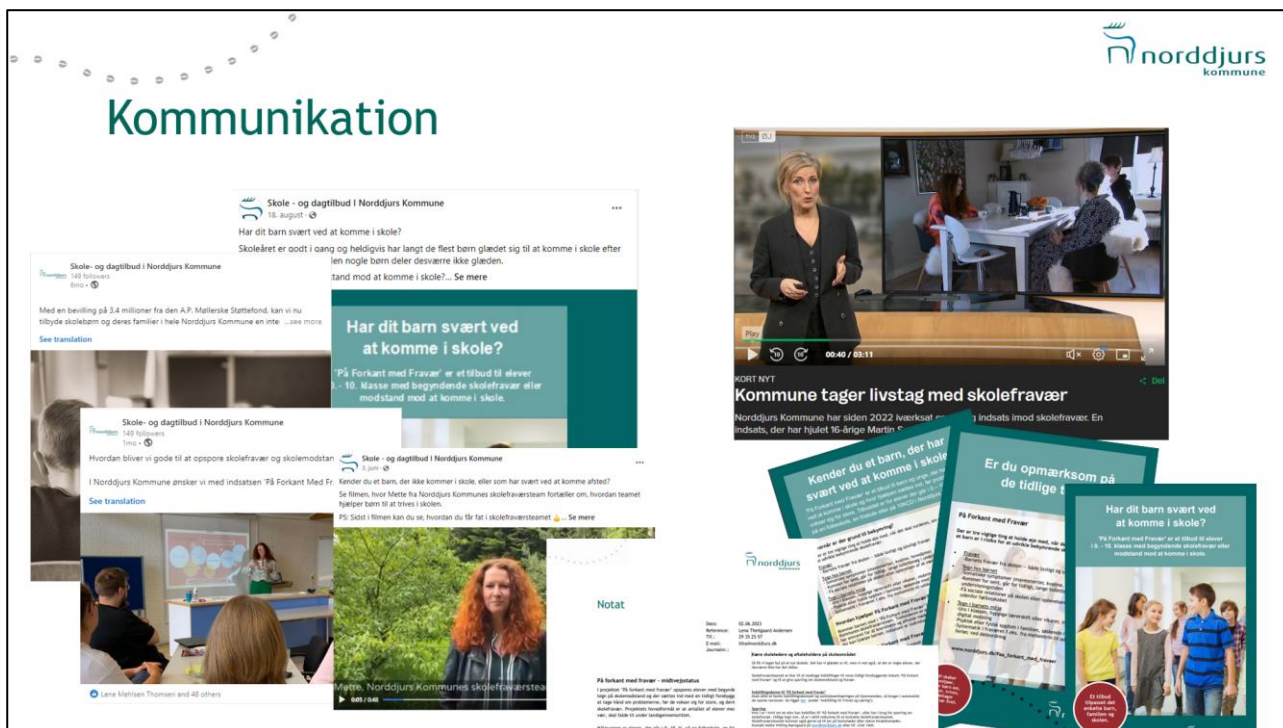
KOMMUNIKATION

Projekt mål:

- Projektets kommunikation består af to lag:*
- *Målgruppespecifik kommunikation målrettet skoler, elever og forældre. Materialet består af trykt materiale til skoler, foldere og evt. annoncer på de sociale medier.*
 - *Kommunikation til medier og øvrige interessenter: Pressemeddelelser, facts-sheets blogs og andet kommunikativt materiale, der dels fortæller den gode historie til pressen og dels synliggør projektet overfor andre kommuner og andre interessenter.*

Ved projektstart er der udarbejdet en folder og opslag til henholdsvis forældre/borgere samt fagprofessionelle (se bilag 2). Materialerne er distribueret til skoler, øvrige kommunale afdelinger med kontakt til børn og familier samt eksterne aktører f.eks. praktiserende læger og biblioteker. Igennem projektperioden er der løbende kommunikeret om indsatsen på sociale medier (Facebook og LinkedIn) og gennem pressemeddelelser og redaktionel omtale i Lokalavisen og i TV2Østjylland. Se figur 16 for eksempler på kommunikation.

Figur 16. Eksemper på kommunikation om 'På forkant med fravær'.

FORANKRING

Projekt mål:

- *”Projektet sikrer dermed, at familierne oplever en samlet og lettilgængelig indgang til det offentlige i forbindelse med barnets modstand mod at gå i skole, hvor fokus er på barnets og familiens stemme. Dette måles gennem afsluttende kvalitative semistrukturerede interviews med fokusgrupper fra deltagerfamilierne i projektet ved afslutning af projektperioden.”*
 - *”Som en del af projektets forankring udføres der en fælles erfaringsopsamling til slut i projektet, hvor erfaringer fra samarbejdsformen og formatet omsættes til brugbar viden til anvendelse hos fremtidige tværsektorielle indsatser. Fokus i erfaringsopsamlingen vil være på, i hvilken grad projektgruppens forskellige kompetencer og fagligheder har båret frugt.”*
-

Kvalitativ evaluering og egen survey

På baggrund af drøftelse og rådgivning fra fondsrådgiver er evalueringsmodellen BIKVA (Brugerinddragelse i kvalitetsvurdering) anvendt til den kvalitative evaluering. Derudover er der indsamlet viden om deltagernes oplevelsen af indsatsen gennem projektets egen survey.

BIKVA-modellen bygger på følgende model:

- At brugerne definerer evalueringens problemstillinger og vurderer indsatsen ud fra egne oplevelser
- At relevante interessenter konfronteres med brugernes udsagn, vurderer de rejste problemstillinger og forholder sig til brugernes positive og negative kritik
- At der finder en løbende dialog og udvikling sted, og at evalueringen føles op af handling

Følgende respondenter har bidraget til projektets BIKVA

- Forældre³¹: Syv forældre deltog, fordelt på to fokusgruppeinterviews. Forældrene repræsenterede børn med forskellige aldre og problematikker samt skoler (både folkeskoler og friskoler).
- Skolefraværsteam: Fem medarbejdere fra skolefraværsteamet
- Skoler: Fire afdelingsledere og to lærere deltog, fordelt på to fokusgruppeinterviews. Skolerne repræsenterede forskellige folkeskoler og SFO samt skoletrin.
- Ledelse: fem ledere fra afdelinger repræsenteret i styregruppen deltog (Skole- og Dagtilbud, Trivsel og Læring, UngNorddjurs, Forebyggelse og Tidlig Indsats, Børne- og Familierådgivningen).

Egen survey

Projektets egen survey blev, midt i projektperioden, ændret fra at have fokus på trivsel til at have fokus på indsatsens struktur. Årsagen til ændringen var, at spørgeskemaet blev oplevet som

³¹ Forældrene er blevet bedt om at tage både deres og deres barns perspektiv i interviewet.

en gentagelse af dialogen med tovholderen og indholdet i SDQ. Survey udsendes elektronisk til alle forældre, børn³² (fyldt 11 år), lærere og afdelingsledere ved sagsafslutning.

Survey har 52 respondenter (4 elever, 20 mødre, 12 fædre, 1 anden omsorgsperson, 10 lærere/pædagoger, 6 ledere).

Resultater

Der er stor overensstemmelse med resultaterne fra BIKVA-evalueringen og egen survey. Se bilag 3 og 4 for et detaljeret indblik i resultaterne.

Evalueringen viser samstemmende, at alle involverede oplever indsatsen som meget værdifuld. Der peges på indsatsens opbygning, i særdeleshed på tovholderfunktionen, at indsatsen er uden ventetid, at den er individuelt tilrettelagt og at den kompetenceudvikler både forældre og fagprofessionelle.

Tovholderne har gennem projektet udviklet forskellige metoder til børneinddragelse. Flere børn har været med til møder på skolen og hvor barnet ikke har været med, har forældre og tovholder forberedt sig sammen med barnet. Barnet har altid fået en tilbagemelding, i "øjnehøjde", på aftaler, der er indgået på møder, hvor de ikke har deltaget. Flere forældre giver udtryk for, at de har været overraskede over, hvad deres barn har kunnet bidrage med, og at skolefraværsteamet har formået at få barnets tillid og derigennem få dem involveret.

Skolerne giver udtryk for dilemmaer og udfordringer i børneinddragelsen, samtidig med at lederne har en tydelig forventning om, at eleverne inddrages og at elever skal kunne deltage i møder med skolen, i et passende møde-setup.

Børneinddragelse vil fremadrettet været et særligt fokusområde, på tværs af afdelinger i Norddjurs Kommune, i forbindelse med implementeringen af Barnets Lov.

Indsatsen har styrket samarbejdet mellem Skole- og Dagtilbudsafdelingen og Børne- og Familieafdelingen gennem det tætte samarbejde i skolefraværsteamet om visitation og sager, men også gennem samarbejdet i styregruppen. Skolerne har oplevet at skolefraværsteamet har været tættere på praksis, hvilket både har været afgørende for sagerne, men også har haft en kompetencegivende virkning. Indsatsen har sat fokus på udviklingen af samarbejdet til UngNorddjurs og dermed elevernes fritidsarena.

Opsamling fra forældreinterviews

I det følgende gives en indsigt i de temaer, som forældrene bragte op i fokusgruppeinterviewene. Se bilag 3 for indsigt i hvordan skolefraværsteamet, skolerne og lederne har forholdt sig til forældrenes budskaber. Læringen vil blive brugt i den videre udvikling af både skolefraværsindsatsen og kommunes øvrige indsatser.

- Hurtig indsats/tidlig opsporing

Forældrene italesætter en oplevelse af, at indsatsen er hurtig, når de er blevet indstillet til 'På forkant med fravær'. Mange har haft en oplevelse af, at det har været en stor opgave, at få skolen til at se, at der var et problem. Flere peger på, at andre fagprofessionelle i kommunen

³² Spørgeskema til barnet sendes til forældrene, med en opfordring til at barnet udfylder skemaet.

har hjulpet dem med at blive indstillet til indsatsen. Forældre peger på, at man i nogle sager burde have igangsat indsatsen tidligere.

- Indsatsmetode

Hjemmebesøg:

Forældrene giver udtryk for at hjemmebesøget var godt og trygt, selvom mange i udgangspunktet havde forbehold ved at mødet var i deres hjem. De har en opmærksomhed på, om det kan afholde nogle familier i at få hjælp

Møder med skolen:

De fleste forældre oplever møderne med skolen som gode og der hvor der laves aftaler og hvor der bliver taget hånd om problemerne. Flere peger dog på vigtigheden af i højere grad at blive opdateret løbende og ikke alle har oplevelsen af, at der bliver arbejdet nok mellem møderne.

Tovholder:

Forældrene peger på at tovholderrollen er helt afgørende for indsatsen. Både for at sikre fremdrift, at der fokuseres på de rigtige indsatser og som opbakning i en svær tid - for både barn og forældre

- Ressourcer og kompetencer

Forældrene er opmærksomme på, at der er mange fagprofessionelle involveret i at hjælpe deres barn. For nogle er det lidt overvældende, men de fleste mener også, at det er det der skal til. Mange peger på, at skolerne kunne være bedre til at hjælpe børn, der har det svært. De oplever at nogle ledere og lærer er gode - og at andre ikke er. Alle forældre giver udtryk for, at deres tovholder har været meget kompetent.

- Elevinvolvering

Forældrene beskriver, at de har oplevet at deres barn er blevet involveret, afstemt efter barnets ønske og præmisser. Mange har været overraskede over, hvad deres barn har kunnet bidrage med, og at skolefraværsteamet har formået at få barnets tillid og derigennem få dem involveret. Der er en opmærksomhed på, at det kræver stor omtanke, når eleverne deltager i møder på skolen.

- Overgange/afslutning

Forældrene peger på, at overgange mellem skoler er sårbare. Nogle har gode oplevelser, hvor leder og tovholder har lavet gode overleveringer, men at overleveringerne måske ikke altid gribes hensigtsmæssigt på den nye skole. Forældrene er generelt nervøse for at blive afsluttet for tidligt og de giver udtryk for, at det er rart at have en livline i skolefraværsteamet.

- Den store forskel

Forældrene fortæller samstemmende om, hvor afgørende indsatsen har været for dem og deres barn. Forældre giver ligeledes indtryk af, at de oplever sig hjulpet, selvom deres barn stadig er i dyb mistrivsel, og løsningen ikke ligger lige for.

DELING AF RESULTATER

Projekt mål:

- *Projektets fagpersoner vil løbende holde oplæg om projektet for andre kommuner samt på VIA University College og hos andre interessenter. Derud over vil der blive publiceret vidensdelingsmateriale i form af en best-practise folder.*
-

Foruden oplæg til relevante faggrupper i Norddjurs Kommune, har skolefraværstemaet holdt to oplæg på VIA pædagoguddannelsen Århus, et oplæg på en konference om sårbare elever afholdt på Grenaa Gymnasium og et oplæg i en tværsektoriel arbejdsgruppe i Region Midtjylland. Derudover deltager tovholdere fra skolefraværstemaet i et fagligt netværk med andre kommuner om skolefravær.

Denne rapport vil fungere som vidensdelingsmateriale.

”Altså vores *barn* havde mistet troen på alt hvad der hedder voksne og lærere. Da *tovholder* kom ind i billedet, havde *barn* også den der; det kommer ikke til at hjælpe noget, for selvom de lover alt muligt, så sker der ingenting. Men *tovholder* var bare var helt nede på *barns* niveau, og jeg ved, at hvis du vil spørge *barn* i dag, så har *tovholder* helt sikkert gjort en forskel... så *barn* har fået tillid til voksne, at det hjælper at gå til de voksne, hvis man oplever noget, der ikke er okay. *Tovholder* havde bare en god evne til at møde *barn* hvor *barn* var og få *barn* med. Og det overraskede os faktisk, fordi *barn* havde så stor modstand på lærere og på voksne autoriteter sådan generelt.”

Citat fra forælder

BILAGSOVERSIGT

Bilag 1	SDQ data (elevtrivsel)	Side	1
Bilag 2a, b og c	Kommunikationsmateriale	Side	11
Bilag 3	BIKVA - Kvalitativ evaluering	Side	18
Bilag 4a, b og c	Egen survey	Side	51